

Burcu Kösem
EKONOMİ - FİNANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ

Haftalık Ekonomi Bülteni

13 Haziran/ 2025

Bu rapor; Dünya ve Türkiye ekonomisindeki güncel gelişmeleri, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtmaya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.

İsrail, İran'a saldırdı!

- İsrail'in, İran'ın başkenti Tahran'ın yanı sıra, Kirmanşah, Doğu Azerbaycan (Tebriz), Kum, Loristan ve Hamedan eyaletlerini hedef aldığı saldırılarda 78 kişi hayatını kaybetti, 329 kişi yaralandı.
- Tahran'da hedef alınan noktalar arasında İran Ordusu ve Devrim Muhafızları Ordusu'na bağlı bazı üst düzey komutanların ikametgahları da yer aldı.
- Saldırılarda İran Genelkurmay Başkanı Muhammed Bakiri ve İran Devrim Muhafızları Ordusu Komutanı Hüseyin Selami hayatını kaybetti.
- Tahran'a düzenlenen saldırılarda nükleer bilim insanları Muhammed Mehdi Tehrançi ile Feridun Abbasi de öldü.
- Başkent Tahran'da sivil binaların da hedef alındığı saldırılarda onlarca İranlı hayatını kaybetti ve yaralandı.

İsrail stratejisini çok tehlikeli aşamaya taşıdı!

- ❑ Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, sosyal medya platformu X hesabından yaptığı paylaşımda “İran’ın nükleer programıyla ilgili müzakerelerin yoğunlaştığı ve Gazze’ye yönelik insanlık dışı eylemler karşısında uluslararası baskıların arttığı bir dönemde yapılan bu saldırılar, İsrail’in kural tanımaz zihniyetini göstermektedir” değerlendirmesini yaptı.
- ❑ Uluslararası toplumu harekete geçmeye çağıran Erdoğan, “Netanyahu ve katliam şebekesinin tüm bölgemizi ateşe atan saldırılarının mutlaka önüne geçilmelidir” diye ekledi.
- ❑ Dışişleri Bakanlığı da saldırıyı “en güçlü şekilde kınadığını” duyurdu. Bakanlık açıklamasında Saldırıların, İran’ın nükleer programıyla ilgili müzakerelerin yoğunlaştığı bir dönemde gerçekleşmesi, Netanyahu hükümetinin herhangi bir meselenin diplomatik yollarla çözülmesini istemediğini ve kendi çıkarları doğrultusunda bölgesel istikrarı ve küresel huzuru riske atmaktan kaçınmadığını göstermektedir” ifadelerine yer verildi.
- ❑ Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, İsrail’in İran'a yaptığı saldırıya ilişkin açıklama yaparak, saldırıyı kınadı.
- ❑ Sosyal medya hesabından açıklama yapan Yılmaz, "İsrail, İran’a saldırarak hukuksuz ve provokatif eylemlerine bir yenisini daha ekledi. Netanyahu yönetiminin meşru gerekçelerden yoksun ve bölgesel istikrarı bozmaya yönelik saldırganlığını en güçlü şekilde kınıyoruz. İran’a yaşadığı kayıplardan dolayı başsağlığı diliyoruz" dedi.

Trump: İran, anlaşmaya uymalı

- ❑ ABD Başkanı Donald Trump İsrail'in İran'a saldırı düzenlemesinin ardından konuya ilişkin sosyal medyadan yaptığı paylaşımında İran'ın bir anlaşma yaparak, İran İmparatorluğu'nu kurtarması gerektiğini söyledi.
- ❑ Trump İran'a anlaşma şansı verdiğini belirtirken şu açıklamaları yaptı.
- ❑ "İran'a defalarca anlaşma yapma şansı verdim. Onlara en sert ifadelerle "sadece yapın" dedim. Ama ne kadar uğraşırlarsa uğraşınsınlar, ne kadar yaklaşılsalar da, bir türlü başaramadılar. Onlara, bildikleri, tahmin ettikleri ya da kendilerine söylenen her şeyden çok daha kötü olacağını söyledim. ABD'nin dünyanın açık ara en iyi ve en ölümcül askeri ekipmanlarını ürettiğini ve İsrail'in bunlardan çok sayıda sahip olduğunu, ve daha fazlasının da yolda olduğunu söyledim. Onlar bunları nasıl kullanacaklarını iyi biliyorlar. Bazı İranlı muhafazakarlar cesurca konuştu ama başlarına ne geleceği bilmiyorlardı. Artık hepsi öldü ve bu sadece başlangıç! Zaten büyük bir yıkım ve can kaybı yaşandı, ama bu katliamı sonlandırmak için hâlâ zaman var. Planlanan bir sonraki saldırılar çok daha vahşi olacak. İran bir an önce bir anlaşma yapmalı, aksi takdirde ortada hiçbir şey kalmayacak. Bir zamanlar İran İmparatorluğu olarak bilinen şeyi kurtarmak için bu son şans. Artık ölüm olmasın, yıkım olmasın. SADECE YAPIN, ÇOK GEÇ OLMADAN. Hepinize Tanrı'nın selamı olsun"
- ❑ Diğer taraftan ABD Dışişleri Bakanı Marco Rubio, yaptığı açıklamada, İsrail saldırılarını "tek taraflı bir eylem" olarak nitelendirdi ve ABD'nin "dahil olmadığını" söyledi. Rubio, Trump yönetiminin "en büyük önceliğinin bölgedeki Amerikan güçlerini korumak" olduğunu söyledi.
- ❑ Ancak Washington Post'da bu habere ilişkin olarak, İsrailli yetkililerin Netanyahu'nun Pazartesi günü saldırıya yetki veren emirleri imzaladığını ve aynı gün Trump ile telefonda görüştüğü belirtiliyor.

Havayolu şirketleri İsrail'e uçuşları erteliyor

- ❑ Uluslararası bazı hava yolu şirketleri, İsrail'in İran'a yönelik saldırısının ardından bölgeye yapılan çok sayıda uçuşu iptal etti.
- ❑ Uçuş takip firması Flightradar 24'ün verilerine göre, İsrail'in İran'a saldırısının ardından sivil uçaklar iki ülkenin yanı sıra Ürdün, Lübnan ve Irak'ın hava sahasını kullanmayı bıraktı.
- ❑ İsrail, İran ve Ürdün hava sahasını uçuşlara kapatırken, Lübnan'ın başkenti Beyrut'taki Uluslararası Refik Hariri Havalimanı'ndan kalkması planlanan uçuşların çoğu iptal edildi.
- ❑ Rusya Federal Hava Taşımacılığı Ajansı (Rosaviatsiya), Rus hava yolu şirketlerine İran, İsrail, Ürdün ve Irak'a uçuşlarını yasaklarken, aralarında Azerbaijan Airlines, Emirates, Flydubai ve Qatar Airways'in de bulunduğu şirketler bölgeye uçuşlarını iptal etti.
- ❑ Ajet de İran, Irak ve Ürdün seferlerini 16 Haziran Pazartesi günü saat 06.00'ya kadar iptal etme kararı alırken Pegasus'un da İran, Irak ve Ürdün uçuşlarını durdurduğu belirtildi.
- ❑ BAE havayolları, İran ve İsrail üzerindeki hava sahasının geçici olarak kapatılması nedeniyle bir dizi uçuşu askıya aldı ve rotalarını değiştirdi.
- ❑ Havayolundan yapılan açıklamada, "Ermenistan, Azerbaycan, Belarus, Gürcistan, İran, Irak, İsrail, Ürdün, Kazakistan, Kırgızistan, Lübnan, Rusya, Suriye, Tacikistan, Türkmenistan ve Özbekistan'a yönelik uçuşlar 13 ve 14 Haziran'da iptal edildi" denildi.

Küresel piyasalar, jeopolitik gelişmelere odaklandı

- ❑ İsrail'in İran'ın nükleer program tesislerine saldırması ve Orta Doğu'da gerginliğin tırmanmasıyla yatırımcılar riskli yatırım araçlarında satışa yöneldi. TSİ 06:43 itibarıyla bakıldığında ham petrol gün içinde bir ara yüzde 13'e kadar yükseliş kaydetti.
- ❑ Petrol, Mayıs ayı başındaki en düşük seviyenin yüzde 28 üzerinde işlem gördü ve 2022'den bu yana en büyük haftalık kazancını elde etmeye doğru ilerliyor. Bu hareketler, küresel ticaret gerilimleri ve OPEC+'nın azaltılan kapasiteyi beklenenden daha hızlı bir şekilde yeniden canlandırma kararından kaynaklanan kayıpları telafi etti. Yatırımcıların güvenli liman olarak görülen varlıklara yönelmesiyle altın yüzde 1'in üzerinde değer kazandı.
- ❑ Netanyahu'nun operasyonun "tehdidi ortadan kaldırmak için gereken süre boyunca devam edeceğini" söylemesi üzerine ABD vadeli endeksleri yaklaşık yüzde 1,5 geriledi. Asya borsaları yüzde 0,4 düştü. ABD'nin 10 yıllık tahvil getirisi 3 baz puan düşerek yüzde 4,33'e geriledi. Yen, dolar karşısında yüzde 0,1 geriledi, dolar/yen 143,63'e yükseldi.
- ❑ Bitcoin ve Ether, kripto para birimlerinde düşüşe öncülük etti. Dolar, güvenli limanlardan İsviçre frangı dışındaki tüm G-10 para birimleri karşısında bu sabah değer kazandı. Gelişmekte olan ülke para birimlerinin büyük bölümü düşerken, Türk lirası sabah saatlerinde yüzde 0,2 düştü ve dolar/TL 39,4324 seviyesinden işlem gördü.
- ❑ Wilson Asset Management portföy yöneticisi Matthew Haupt, "Klasik riskten kaçınma hareketleri görüyoruz. Şu anda Tahran'ın vereceği tepkinin hızını ve ölçeğini izliyoruz. Bu, mevcut hareketlerin süresini belirleyecek. Çoğu zaman bu tür hareketler ilk şokun ardından azalır" yorumunu yaptı.

Gözler, Hürmüz Boğazı'na çevrildi

- ❑ İsrail'in İran'a saldırılarının ardından gözler, özellikle küresel petrol ve sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ticareti açısından kilit öneme sahip Hürmüz Boğazı'na çevrildi.
- ❑ Basra Körfezi'nin ağzındaki dar bir su yolu olan Hürmüz Boğazı, Orta Doğu'daki petrol ve LNG üretimini Umman Denizi ve Hint Okyanusu üzerinden dünya pazarlarına bağlıyor.
- ❑ Hürmüz Boğazı, küresel petrol ticaretinin yaklaşık üçte birinin sağlandığı kritik bir deniz yolu olarak öne çıkıyor. Orta Doğu'daki petrol üreticilerinin sağladığı günlük 17-20 milyon varil ham petrol ve kondensat, Hürmüz Boğazı üzerinden küresel piyasalara sevk ediliyor.
- ❑ İngiltere Deniz Ticaret Organizasyonu (UKMTO), çarşamba günü yaptığı açıklamada, Orta Doğu'da artan gerilimin, kritik su yollarında askeri faaliyetleri tırmandırabileceği ve deniz taşımacılığını olumsuz etkileyebileceği uyarısında bulunmuştu.
- ❑ Baltık ve Uluslararası Denizcilik Konseyi (BIMCO) uzmanları da gerçekleşecek herhangi bir saldırının gerilimi tırmandırma ve deniz taşımacılığını doğrudan etkileme potansiyeline sahip olduğunu bildirmişti.
- ❑ Öte yandan, bazı analistler, İran'ın Hürmüz Boğazı'nı kapatmamak için güçlü ekonomik gerekçeleri olduğunu düşünüyor. Ülkenin neredeyse tüm petrol ihracatı bu boğazdan geçmek zorunda ve İran'ın önemli ticaret ortağı Çin'in petrol ithalatının da büyük kısmı Hürmüz Boğazı'ndan sağlanıyor.
- ❑ Küresel Risk Yönetimi Araştırma Başkanı Arne Lohmann Rasmussen, LinkedIn hesabından yaptığı paylaşımda, petrol piyasası açısından "en büyük kabusun" Hürmüz Boğazı'nın kapanması olacağını ifade etti.
- ❑ İran'ın bu dar geçiş noktasını kapatması halinde küresel petrol akışının yüzde 20'sinin etkilenebileceğini kaydeden Rasmussen, boğazın kapanması durumunda petrol fiyatlarının 100 dolara kadar çıkabileceği uyarısında bulundu.

Haftanın grafiği: Hürmüz Boğazı'nın kapanma riski

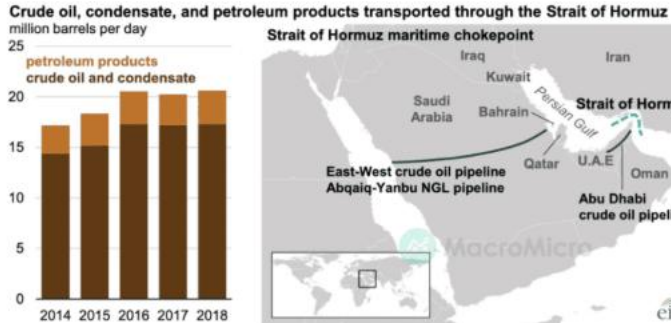

Israel Launches Strike on Iran

Strait of Hormuz: 20% of Global Oil at Risk If Escalation Worsens

- ✓ The greatest supply risk lies not in Iran's production but in its strategic control of the Strait of Hormuz—the world's most critical oil chokepoint. Over 20 million barrels per day, or roughly 20% of global oil supply and 80% of Gulf exports, pass through this narrow waterway. In an extreme scenario, Iran could hinder transit of all Strait-bound crude.
- ✓ History warns of supply shocks: 1973's Arab embargo cut 7%, the 1979 Iran hostage crisis cut 9%, and the 1990 Gulf War cut 6%. With tensions high and signals of military posturing escalating, traders are bracing for heightened volatility heading into the weekend.

The Strait of Hormuz is the world's most important oil transit chokepoint

Closure of the Strait of Hormuz could disrupt 20% of global oil shipments, impact exceeds historical records

Event	Start	End	Supply-Shock Impact on Crude Oil (%)
Arab Oil Embargo	1973.10	1973.10	7.3%
Iranian Hostage Crisis	1978.01	1981.01	8.7%
Iran-Iraq War	1980.09	1988.08	6.9%
Gulf War (Iraq's Invasion of Kuwait)	1990.08	1991.02	6.6%
9/11 Attacks & War in Afghanistan	2001.09	2014.12	-
Iraq War	2003.03	2011.12	3.0%
Libyan Civil War	2011.02	2011.10	1.7%
Crimea Crisis	2014.02	2014.03	-
Russia-Ukraine War	2022.02	-	-

MacroMicro Weekly Economic and Financial Commentary

ABD’de enflasyon düştü ancak tarife etkisi henüz sınırlı

- ❑ ABD’den gelen güçlü veriler, Başkan Trump’ın Fed Başkanı Powell üzerindeki baskısının giderek artmasına neden oluyor. Son olarak İsrail’in İran saldırısı nedeniyle petrol fiyatlarında oluşan aşırı yükseliş, IEA’nın açıklamalarının ardından bir miktar yumuşama kaydetmiş olsa da 70 doların üzerinde olan bir Brent fiyatı ABD Başkanı tarafından da tercih edilmeyecektir üstelik.
- ❑ Diğer taraftan enflasyondaki bu ılımlı gidişatın kalıcı olmayacağı yönünde görüşler de var: NYT’da 13 haziran tarihli ve Where’s the Inflation From Tariffs? Just Wait, Economists Say başlıklı bir makalede tarifelerin aşağıdaki nedenlerle şimdilik makro verilere yansımadağı ancak bunun bir zaman ve koşul meselesi olduğı ifade ediliyor:
- ❑ «Bay Trump’ın gümrük vergileri ekonomiye birçok şekilde yansıdı.
- ❑ İşletmeler vergiler uygulanmadan önce ürün stoklamak için acele ettiler ve şimdi yabancı mal ithalatı keskin bir şekilde düştü. Yönetimin ticaret politikasında sık sık yaptığı değışikliklerle körüklenen belirsizlik fırladı. Perşembe günü, bulaşık makineleri, çamaşır makineleri ve buzdolapları dahil olmak üzere metalden yapılmış cihazlara yakında çelik tarifelerinin uygulanacağını duyurdu.
- ❑ Bu ileri geri hareketler ekonomik görünümle ilgili kaygıyı körükledi, tüketici güvenini düşürdü ve enflasyon beklentilerini yükseltti. Cuma günü yayınlanan Michigan Üniversitesi tarafından yapılan son anket, tüketicilerin yılın başlarında olduğundan biraz daha az karamsar olduğunu ve daha düşük enflasyon beklediklerini gösterdi, ancak daha yüksek fiyatlara hazırlanıyorlar. Daha fazla mali sıkıntı yaşayan Amerikalılar, bu arka plana karşı paralarını nasıl harcayacakları konusunda daha seçici hale geldiler.»

Düşen Air India uçağından mucize eseri 1 kişi kurtuldu!

- ❑ Air India'nın 171 sefer sayılı uçağındaki tek kişi sağ kurtuldu.
- ❑ İngiliz uyruklu Viswash Kumar Ramesh, Ahmedabad'da yerde bulunan düzinelerce kişiyle birlikte diğer 241 yolcu ve mürettebatın da hayatını kaybetmesinin ardından, şok içindeki kurtarma ekiplerinin arasından ambulansa doğru topallayarak yürürken görüldü .
- ❑ 40 yaşındaki Ramesh, İngiliz medyasında "11A numaralı koltuktaki mucize" olarak tanımlanıyor ve Başbakan Narendra Modi de dahil olmak üzere birçok üst düzey Hint yetkili onu hastanede ziyaret etti.
- ❑ Ramesh, cuma günü sunucu Doordarshan'a hastane yatağından verdiği röportajda , bir kolu ağır bir şekilde bandajlanmış ve gözünün altında kanlı bir kesikle, "Nasıl hayatta kaldığımı bilmiyorum" dedi .
- ❑ "Pansiyonun zemin katına düşen uçağın tarafındaydım," dedi ve hem acil çıkış kapısının hem de koltuğunun kazada kırıldığını ekledi. "Kapı kırıldığında, dışarı çıkabileceğim bir alan olduğunu gördüm. Bu şekilde kaçtım."
- ❑ "Uçağın diğer tarafı pansiyonun duvarına sıkışmıştı. O taraftan kimse kaçamazdı," diye ekledi. Uçak kalkıştan kısa bir süre sonra bir üniversite pansiyonuna çarptı.
- ❑ İngiltere'deki Cranfield Üniversitesi'nde havacılık ve uzay bölümü direktörü olan Graham Braithwaite, Ramesh'in hayatta kalmasını "olağanüstü" olarak nitelendirdi.

Trump'la Musk'un küskünlüğü kısa sürdü

- ❑ Başkan Trump ve Elon Musk geçen hafta sosyal medyada atıştılar. Başkan Trump, eski danışmanı ile ilişkilerini düzeltmekle ilgilenmediğini söylemişti.
- ❑ Elon Musk, Çarşamba günü erken saatlerde sosyal medyada yaptığı paylaşımda, geçen hafta Başkan Trump hakkında yaptığı bazı paylaşımlardan ve yorumlardan pişmanlık duyduğunu söyledi. Bu paylaşımlar, başkanın teknoloji milyarderini kötülemesine yol açmıştı. Bu çekişme, sosyal medyada gerçek zamanlı olarak yaşandı.
- ❑ Musk, X platformunda yaptığı açıklamada, Trump hakkındaki bazı paylaşımlarının "çok ileri gittiğini" söyledi.
- ❑ Los Angeles'taki protestolar ayrıca iki adamın hemfikir olduğu önemli bir konuyu da vurguladı: GÖÇ
- ❑ Son günlerde, Elon Musk sosyal medya platformunu Başkan Trump'ın protestolar ve güçlü bir hükümet tepkisi ihtiyacı hakkındaki söylemini yansıtmak için kullandı.
- ❑ Elon Musk'ın Çarşamba günü paylaştığı, iki adam arasındaki karmaşık güç dinamiklerini vurguluyor. Başkan Trump'ın yeniden seçilme kampanyasına yaklaşık 275 milyon dolar yatıran Musk, Cumhuriyetçi siyasetindeki en büyük bağışçı. Ayrıca, sahibi olduğu sosyal medya platformu X'te herkesten daha fazla takipçisi var.
- ❑ Ancak Trump, Musk üzerinde muazzam bir siyasi güce sahip. Milyarderin şirketleri, özellikle Tesla ve SpaceX, son yıllarda milyarlarca dolarlık federal sözleşmeler aldı. İki adam geçen hafta çevrimiçi olarak tartışırken, Bay Trump federal bütçede "para tasarrufu" yapmanın bir yolu olarak onları kesmekle tehdit etti.
- ❑ **Bay Musk'ın şirketlerine yalnızca 2023'te 17 federal kurumdan 3 milyar dolarlık federal sözleşme sözü verildi . Bir dizi federal kurum, Bay Musk'ın sahibi olduğu şirketleri araştırıyor veya dava ediyor.**

Döviz mevduatlarında sert düşüş

- ❑ TCMB tarafından açıklanan verilere göre, bankalarda yurt içi yerleşiklerin toplam yabancı para mevduatları 5 Haziran 2025 tarihinde sona eren bir haftalık sürenin sonunda 190 milyar 552 milyon dolar düzeyinde oldu. Bu rakam bir önceki hafta 191 milyar 837 milyon dolar seviyesine göre 1 milyar 285 milyon dolarlık azalış gösterdi.
- ❑ Yurt içi yerleşiklerin parite etkisinden arındırılmış toplam mevduatları ise 2 milyar 595 milyon dolar azalış gösterdi.
- ❑ Aynı dönemde yurt içi yerleşik gerçek kişilerin yabancı para mevduatları 117 milyar 525 milyon dolardan 118 milyar 235 milyon dolara çıkarken, tüzel kişilerin mevduatları ise aynı dönemde 74 milyar 312 milyon dolardan, 72 milyar 316 milyon dolara çıktı.
- ❑ Parite etkisinden arındırılmış rakamlarla gerçek kişilerin mevduatları 710 milyon dolar arttı, tüzel kişilerin ise mevduatları 1 milyar 996 milyon dolar arttı.
- ❑ Yurt içi yerleşik gerçek kişilerin dolar mevduatları 37 milyar 645 milyon dolardan 37 milyar 607 milyon dolara düştü. Euro mevduatları ise dolar bazında açıklanıyor. Buna göre, euro mevduatları 27 milyar 529 milyon dolardan, 27 milyar 600 milyon dolar seviyesine geldi.
- ❑ Öte yandan, yurt içi tüzel kişilerin hem dolar mevduatları hem de euro mevduatları artış gösterdi. Verilere göre, dolar mevduatları 34 milyar 886 milyon dolardan 34 milyar 294 milyon dolara düşerken, euro mevduatları da 33 milyar 330 milyon dolardan 31 milyar 861 milyon dolara geriledi.

TCMB ile Çin Merkez Bankası takas anlaşmasını yeniledi

- ❑ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) açıklamasında, TCMB ve Çin Halk Cumhuriyeti Merkez Bankasının Türk lirası-Çin yuanı ikili para takası (swap) anlaşmasını yenilediği bildirildi.
- ❑ Anlaşmanın TCMB Başkanı Fatih Karahan ile Çin Halk Cumhuriyeti Merkez Bankası Başkanı Pan Gongsheng tarafından imzalandığı belirtilen açıklamada, şu bilgilere yer verildi:
- ❑ "Swap anlaşması, iki merkez bankası arasında güncel döviz kurlarını yansıtacak şekilde azami 189 milyar Türk lirası veya 35 milyar Çin yuanı değerinde yerel para birimi takasına imkan sağlayacaktır. Geçerlilik süresi 3 yıl olan anlaşma, tarafların karşılıklı uzlaşısı üzerine uzatılabilecektir. Anlaşma, para takası finansmanlı ticaret mutabakatı yoluyla ikili ticareti ve mali iş birliğini teşvik etme amacını taşımaktadır. Taraflar, swap anlaşması ile iki merkez bankası arasındaki iş birliğinin daha da güçleneceğini öngörmektedir."
- ❑ Öte yandan TCMB ve Çin Halk Cumhuriyeti Merkez Bankasının ikili ticaretin ve yatırımların kolaylaştırılmasının teşvik edilmesi amacıyla renminbi takas düzenlemelerinin tesisine ilişkin bir mutabakat zaptı imzaladığı kaydedilen açıklamada, "Anlaşma, başkanımız Fatih Karahan ile Çin Halk Cumhuriyeti Merkez Bankası Başkanı Pan Gongsheng tarafından imzalanmıştır" ifadesine yer verildi.

Strateji ve Bütçe Başkanlığı'ndan düzeltme: Toplumsal cinsiyet eşitliği

- ❑ Strateji ve Bütçe Başkanlığının internet sitesinde yer alan açıklamada, bugün bir gazetede, İzmir Bornova'da 3 öğretmenin Milli Eğitim müfredatında olmamasına rağmen toplumsal cinsiyet eşitliği konusunu işledikleri gerekçesiyle kınama cezası aldıkları haberinin yayımlandığı belirtildi.
- ❑ Haberde öğretmenlerden birinin "Cumhurbaşkanlığının hazırladığı 12. Kalkınma Planı'nda dahi toplumsal cinsiyet eşitliği yer alıyor" şeklinde bir ifadesi bulunduğu aktarılan açıklamada, şu ifadelere yer verildi:
- ❑ "Cumhurbaşkanlığı tarafından hazırlanan ve TBMM'ye sunulan bir üst politika belgesi olan 12. Kalkınma Planı'nın hiçbir yerinde 'toplumsal cinsiyet eşitliği' kavramı yer almamaktadır. Dolayısıyla haberde belirtilen ifadenin gerçekleşmesi bulunmamaktadır. **'Toplumsal cinsiyet eşitliği' kavramının küresel güçler tarafından toplumsal hayatın herhangi bir alanında kadın erkek fırsat eşitliği anlamında değil, tüm dünyada aile ve toplumsal değerler üzerinde baskısını artıran 'cinsiyetsizleştirme akımlarının' nihai amaçlarını gizleyen ve bu akımların küresel düzeydeki propagandasına alet olan bir kavram olarak kullanılmaktadır. Türk toplumunun değerler sistemini tarihi boyunca ayakta tutan aile yapısıyla uyumlayan ve onu örtülü bir biçimde aşındırmanın önemli bir aracı olan bu tür kavramların kullanılmaması önem arz etmektedir.**"
- ❑ Açıklamada, 12. Kalkınma Planı'nda "Aile" başlığı altındaki politika ve tedbirlerin temel amacının "Kadın ve erkeğin evlilik bağıyla kurulan, milli ve manevi değerlerin taşıyıcısı olan ailenin her türlü zararlı eğilimden korunması, sağlıklı nesillerin yetişmesi, dinamik nüfus yapısının ve kalkınmanın istikrarlı biçimde sürdürülmesini teminen aile kurumunun güçlendirilmesi temel amaçtır" şeklinde ifade edilerek, aileyi oluşturan kadın ve erkeğin evlilik bağının güçlü bir biçimde altının çizildiği vurgulandı.
- ❑ Bu kapsamda, 12. Kalkınma Planı'nda "kadın erkek fırsat eşitliği" kavramı kullanılarak, ailenin kurulmasını sağlayan kadın ve erkek arasındaki fırsat eşitliğinin, değerlere uygun olarak net bir biçimde ifade edildiği belirtilen açıklamada, şunlar kaydedildi:
- ❑ "Kalkınma Planı'nın 'Küresel Gelişmeler' ana başlığı altındaki 'Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesinin Artan Önemi' adlı alt başlığında 'Dünya genelinde tektipleştirme ve cinsiyetsizleştirme akımları medya platformları ve sivil toplum kuruluşlarını kullanarak bireysel özgürlükler adı altında dayatmacı bir anlayışla aile kurumu ve toplum değerleri üzerinde tehdit oluşturmakta, başta çocuklar ve gençler olmak üzere aile bireylerinin korunması ihtiyacı artmaktadır' şeklinde konunun önemine vurgu yapan güçlü bir tespit yer almaktadır. 12. Kalkınma Planı'nda benzer bir vurgu, 'Küresel Gelişmelerin Türkiye Etkileşimi' başlığı altında da yapılmış olup söz konusu akımların ülkemizde de bu tür yaklaşımlarıyla çocuklarımız ve gençlerimiz üzerinden aile kurumu üzerinde tehdit oluşturduğuna açıkça işaret edilmektedir."

Borsa ve Ajanda

- ❑ BIST 100 endeksi, önceki kapanışa göre 208,34 puan azalırken, toplam işlem hacmi 102,7 milyar lira oldu. Bankacılık endeksi yüzde 0,82, holding endeksi yüzde 1,93 değer kaybetti.
- ❑ Küresel piyasalarda, Orta Doğu'da jeopolitik gerilimin tırmanması, ABD-Çin görüşmelerinin sağladığı iyimserliği gölgede bırakırken, gerilimin daha da artacağına yönelik endişeler risk algısını yükseltti. Küresel piyasalardaki bu görünüm, BIST 100 endeksine de yansıdı.
- ❑ Analistler, haftaya yurt içinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının (TCMB) Para Politikası Kurulu toplantısında açıklayacağı faiz kararı, yurt dışında ise ABD Merkez Bankası (Fed), İngiltere Merkez Bankası (BoE) ve Japonya Merkez Bankası (BoJ) faiz kararlarının piyasaların odağında bulunacağını dile getirerek, teknik açıdan BIST 100 endeksinde 9.200 ve 9.100 seviyelerinin destek, 9.400 ve 9.500 puanın direnç konumunda olduğunu kaydetti.
- ❑ AA Finans'ın beklenti anketine katılan ekonomistler, haziran ayında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının (TCMB) politika faizini değiştirmeyerek yüzde 46 seviyesinde sabit tutmasını bekliyor.
- ❑ Ekonomistlerin yıl sonu politika faizi beklentilerinin medyanı ise yüzde 35,50 oldu.
- ❑ Cari işlemler hesabının nisan ayında 7 milyar 80 milyon dolar açık verdiğini tahmin eden ekonomistler, cari işlemler açığının 2025 yılında 18 milyar 988 milyon dolar olarak gerçekleşeceğini tahmin etti.

Haftadan kalanlar

- ❑ Fitch Ratings Bankalar Direktörü Kılınç, TCMB'nin politika faizine ilişkin, "Yıl sonunda yüzde 33 ile daha düşük bir politika faizi görüyoruz. Bu nedenle bankaların net faiz marjının gelişeceğini düşünüyoruz ancak bu, yılın başındaki beklentimize göre daha az bir iyileşme" dedi.
- ❑ Mayıs ayında en yüksek reel getiri, yurt içi üretici fiyat endeksi ile indirgendiğinde yüzde 0,86, tüketici fiyat endeksi ile indirgendiğinde ise yüzde 1,80 oranlarıyla mevduat faizinde gerçekleşti.
- ❑ İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi mayısta 51 oldu.
- ❑ Madleen yelkenlisindeki insan hakları aktivistlerinin hukuki temsilciliğini üstlenen İsraili hak örgütü "Adalah"tan yapılan yazılı açıklamada, Hollanda'dan Marco van Rennes ile Fransa'dan Pascal Maurieras ve Yanis Mhamdi'nin Ramle kentindeki Givon Hapishanesinde tutulduğu belirtildi.
- ❑ Dünya Bankası'nın Türkiye büyümesine yönelik 2025 yılı tahminini yükseltmesini Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek değerlendirdi. Şimşek, "Programımıza duyulan güvenle beklentiler iyileşiyor
- ❑ ABD Ticaret Bakanı Lutnick, Çin ile ticaret görüşmelerinde bir "çerçeveye" ulaştıklarını belirtti.
- ❑ Merkez Bankası yeni haftaya piyasaya yüzde 46 seviyesinden yaptığı fonlama miktarını arttırarak başladı.
- ❑ Sanayi üretimi nisan ayında, aylık bazda yüzde 3,1 azalırken; yıllık bazda yüzde 3,3 arttı.
- ❑ DoubleLine Capital kurucu ortağı ve CEO'su Jeffrey Gundlach'a göre yatırımcılar dolar bazlı varlıklardan çıkıyor.
- ❑ Çin'den ABD'ye nadir toprak elementlerinin ihracatına 6 aylık sınır: Çin, ABD'li otomobil üreticilerine nadir mineraller ihracat lisansını 6 ay ile sınırlı tutacak.
- ❑ ABD Başkanı Donald Trump, yaklaşık iki haftaya kadar ülkelere tarife oranlarını içeren anlaşma mektupları göndermeyi planladıklarını bildirdi.
- ❑ ASELSAN'ın Güneydoğu Asya'daki büyüme hedeflerini destekleyecek olan ASELSAN Endonezya Ofisi resmi açılışı gerçekleştirildi.
- ❑ Avrupa'da doğalgaz fiyatları İsrail'in İran'a saldırısının ardından güne yüzde 4 yükselişle başlarken, son 5 haftanın en büyük artışı görüldü.
- ❑ İsrail'in İran'a saldırıları devam ederken; İran da İsrail'e karşı balistik füze saldırılarının başlatıldığını duyurdu.
- ❑ TÜRK-İŞ Genel Başkan Yardımcısı Ramazan Ağar, hükümetin, kamu işçilerinin ücretlerine birinci yılın ilk 6 ayı için yüzde 16, ikinci 6 ayı için yüzde 8 zam teklifi yaptığını, ancak bunu kabul etmeyeceklerini belirtti.

Bu hafta yatırım araçlarının performansı

